

Юзинкевич Олександра Олександрівна
студентка гр.ФФзм-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Коваль С. Л.

ПРОБЛЕМАТИКА БЮДЖЕТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Бюджетна система України є фундаментальною основою фінансової системи України, важливість якої у соціально-економічному розвитку держави важко переоцінити. Це кровоносна система у цілісному організмі країни, що забезпечує органи державної влади та управління відповідними фінансовими ресурсами для виконання ними своїх повноважень і функцій на державному і місцевому рівнях. Одним із напрямів і важливою складовою системи управлінської діяльності держави, умовою, що забезпечує синергічність системи управління фінансами являється бюджетний менеджмент [1].

Бюджетний менеджмент – це сукупність взаємозв'язаних дій (управлінських функцій), прийомів, методів, рішень, які направлені на управління бюджетними ресурсами і відносинами у процесі руху бюджетних потоків. Його складовими є: бюджетне планування; організація виконання бюджету; облік виконання бюджету; контроль за виконанням бюджету [2, с. 21].

Бюджетне планування сприяє більшій передбачуваності та інвестиційної привабливості країни. На його основі створюються реальніші потенційні можливості для бюджетного менеджменту, що дозволяє приймати більш кращі рішення з мінімальним ступенем ризику.

Виконання бюджету – це механізм отримання доходів і здійснення видатків, передбачених у затвердженому бюджеті. У процесі його виконання можуть спостерігатися відхилення від затвердженого варіанту, у зв'язку з цим необхідно контролювати та регулювати процес виконання, виявляти негативні тенденції розвитку та запобігати їм [3].

Бюджет вважається виконаним, коли він забезпечує повне та вчасне надходження доходів до всіх ланок бюджетних систем.

В Україні упродовж останніх років спостерігається негативна тенденція розвитку процесу бюджетування, тому дуже актуальним завданням є вирішення питань процесу управління бюджетними видатками та контроль за ефективним використанням бюджетних коштів.

Основними завданнями бюджетного контролю є:

1. Оцінка системи управління бюджетними коштами усіх рівнів.
2. Забезпечення правильності і своєчасності ведення бухгалтерського обліку та достовірність всієї звітності.
3. Шляхом своєчасного і ефективного контролю досягнення економії бюджетних коштів та їх цільового використання.
4. Аналіз та оцінка стану діяльності розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

5. Направлення організації всіх видів, методів і форм бюджетного контролю на запобігання порушенням бюджетного законодавства.

6. Наукова обґрунтованість планування доходів і видатків бюджетів усіх рівнів [4, с. 68].

Для покращення бюджетного контролю, потрібно: реформувати та підтримувати на правильному рівні податкову та митну політику; удосконалити систему управління державним боргом та створити інституції яку гарантуватимуть розвиток національної системи державного внутрішнього фінансового контролю.

Покращити функцію контролю, можна за рахунок налаштування оперативного інформування про залишок коштів та рахунках фінансових органів, інших розпорядників бюджетних коштів для цільового призначення. Також варто інформувати громадськість про результати ревізій щодо використання бюджетних коштів через засоби масової інформації.

В умовах обмежених фінансових ресурсів, які держава спроможна спрямувати на соціальний та економічний розвиток, особливої актуальності набувають питання вдосконалення бюджетного менеджменту. Нові напрями бюджетування реалізувати на практиці не завжди просто, з огляду на небажання на робочих місцях в регіонах запроваджувати нові прогресивні методи планування і прогнозування.

В умовах глобалізації та інтеграційних процесів активне впровадження бюджетування сприятиме зміцненню взаємозв'язку стратегічних цілей розвитку держави й результатів діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та інших учасників бюджетного процесу. Це потребує як запровадження нових сучасних технологій управління державними фінансами, включаючи бюджетування, так і вдосконалення самого бюджетного процесу в країні [5].

Список використаних джерел

1. Гузар Б. С. Сучасний стан та напрямки удосконалення бюджетного менеджменту в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/7_2021/91.pdf.

2. Бюджетний менеджмент: підручник / В. Г. Дем'янишин та ін.; за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 532 с.

3. Заборовець К. Г. Методика організації виконання бюджетів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 19. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2018/14.pdf.

4. Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 66–70. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/7_2021/14.pdf.

5. Кульчицький М. І Проблеми та перспективи бюджетування в Україні. *Ефективна економіка*. 2012. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1211>.